

El dia que m'havia de prenyar complia vint-i-quatre anys i vaig organitzar una festa d'aniversari que, en realitat, era una festa encoberta de fecundació. Alguns companys de pis m'hi van ajudar. Van trucar a amics i coneguts. Els amics podien portar els seus propis coneguts. Necessitava gent, com més millor. Reunir una multitud, el formiguer on els gestos èpics passen despercebuts. Volia ser mare soltera, que mai cap pare me'n reclamés la part. Era abril i la primavera esbotzava els finestrals amb una glopada immensa de vida en suspensió. Aquella claror desmesurada em feia sentir fèrtil, me l'empassava com una medicina, creia en ella, en la seva funció preparatòria que convertia el meu ventre en una capella. Havent dinat m'ajeia al sofà llit

de la meva habitació, repenjada als vidres que donaven al zoològic, i m'entregava a aquella llum que em feia la pell d'or, els pèls del braç d'espiga pura, les cames dissolutes i laxes. Em masturbava al sol desitjant-me un fill. M'adormia bressolada pels xiscles de les aus engabiades i em despertava cap al tard, quan un silenci llis preparava el pendent per on al cap de poc caurien, antigues, retronants, les penes dels lleons.

Llavors treballava a la universitat, en un grup de recerca de la Facultat de Sociologia. Demografia i Longevitat, es deia. Ens trobàvem a la primera fase de la investigació, la més extensa: recollir dades. Passava matins sencers a casals d'avis i residències de la tercera edat, entrevistant la mostra de població. Era una feina eterna que sovint es veia interrompuda per atacs de tos i vòmits de mucositat. Gairebé mai no aconseguia que em responguessin tot el qüestionari en una mateixa entrevista i havia de tornar-hi l'endemà. Quan me n'acomiadava, hi havia vells que em retenien. Em premien les mans com si poguessin xuclar-me dies de vida, la saba lenta

que alimenta els anys. En dues ocasions l'endemà ja va ser tard. Va ser una època de petits descobriments: els avis morien de nit, poc abans de l'alba, després d'haver dormit. I una altra cosa: a les residències, els avis morien de tres en tres. Era un misteri però era així. Ningú neix sol, però quan han de morir sols els cossos s'agermanen com nacions, com mosqueters.

Les feines becaades tenen sous migrats però jo vivia bé. Durant la carrera m'havia fet amiga d'una estudiant de doctorat, i entre ella i dues noies més vam llogar un pis prop de la Ciutadella. El pare d'una d'elles ens va fer d'avalador. Ens hi vam traslladar totes alhora, el primer dia de contracte. Vam entrar-hi en silenci, com s'entra en una cripta o es va a veure un joier, amb el somriure incrèdul de qui descobreix la magnanimitat feta parets. Ens vam repartir les habitacions a sorts i em va tocar la més petita. La idea era canviar d'habitació cada mig any però no va passar mai. Cadascuna es va fer al seu espai, va canviar els mobles de lloc, va deixar-hi caure cabells i mudar-hi el gust, la pell. El dia del meu

vint-i-quatrè aniversari ja només quedava jo. Rellogava habitacions a estudiants estrangers i mirava de no trobar-me'ls mai. Això feia la convivència acceptable. Fora de casa, semblava que em molestés tot.

El primer que feia cada dia, abans de sortir del llit, era obrir el finestral i empassar-me l'alè del matí. M'emboicava amb l'edredó i em quedava ajaçada uns minuts. Barcelona, a punta de dia, té un no-sé-què de sacríleg. S'abraona sobre la massa de llum encara pàl·lida que neix de mar endins i se l'apropia d'una estrebada amb el seu fòrceps lucratiu. És el moment dels despertadors i els estimulants, de les presses, els cops de porta i els maldecaps. Un engranatge immens escup i arranca, el llenguatge el manté greixat, un llenguatge desapassionat i groller que perverteix el sentit originari del llenguatge. Jo em desemperesia prenent consciència d'aquella profanació. Després me n'anava a la dutxa i em rentava el cos, em vestia amb robes netes, menjava aliments processats. Quan sortia al carrer, abans de soterrar-me al metro, mirava un instant cap

a muntanya i n'imaginava de més altes, de més buides i més grans. Esdevenia l'animal captiu que aixeca el musell i es queda pensatiu perquè ha ensumat els dits d'un nen i li ha quedat la gana a dintre.

Les parets d'alguns geriàtrics m'inquietaven. Havia visitat desenes de centres, a tots els districtes municipals. Als barris benestants les residències eren pulcres de la manera que ho són els museus. Buidor silenciosa carregada de matisos humans. Aquí i allà, a les sales i al fons dels passadissos, reproduccions de Monet, Renoir, Degas. Parets entapissades amb teles llises. Els avis hi encaixaven com en una vitrina. Solien vestir bé, amb la ratlla dels pantalons a lloc i jaquetes de genet. Els agradaven els mocadrets de coll i els tons granat. Havien viscut amb el cap alt i ara aprenien a morir de la mateixa manera, la cabellera esclarissada blanc lluminós, el nas i les orelles depilats. La soledat els rondava com un voltor. Ells la ignoraven, sense justificar mai els fills, sense ni tan sols ensenyar la foto del net petit. Maquillaven la seva vellesa amb

concerts de Vivaldi i suites de Bach però feia la impressió que ja eren morts, que el cor, de pura inèrcia, se'ls havia quedat engegat. La majoria d'ells tenien acompanyants, dones robustes de cabells curts i uniformes arrapats. Els vells s'hi repenjaven com en una mare i els infligien les escorrialles del seu poder: les enviaven a fer encàrrecs, s'entossudien a passejar amb la cadira de rodes per la grava dels jardins. Elles els empenyien amunt i avall, els llegien la correspondència, els fregaven els peus diabètics amb olis hidratants. A la nit els acotxaven i aparcaven les cadires al passadís abans de baixar al vestíbul, on s'esperaven les unes a les altres amb les bates sobresortint dels abrics i les bosses de pell sintètica en bandolera. De vegades me n'anava amb elles. No callaven ni esgotades. Fèiem juntes el primer trajecte en autobús. Després cadascuna agafava la seva línia de metro. A mesura que ens allunyàvem de la residència, els barris s'atapeïen. Lluny d'allà, al límit on la vida es capbussa en la mort, les ballarines de Degas, a la paret, n'eren els testimonis muts.